

TELEFON FINEARNE: 4687 CORTLANDT.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON FINEARNE: 4687 CORTLANDT.

NO. 189. — ŠTEV. 189.

NEW YORK, SATURDAY, AUGUST 13, 1910. — SOBOTA, 13. VEL. SRPANA, 1910.

VOLUME XVIII — LETNIK XVIII.

Iz delavskih krogov. Policija straži tovarno.

Štrajkarji pod zatožbo; zatoženi so, da so iz tira vrgli vlak Delaware & Hudson železnice.

POLOŽAJ PREGOGARJEV NA ZAPADU.

Njih položaj je boljši, kakor onih pri mehkem premogu v Pennsylvaniji.

Tovarno za izdelovanje strojev, ki je last tvrdke Bliss & Co. v Brooklyn Borough v New Yorku, stražijo od minolega četrtka policaji in detektivji. Vodstvo tovarne je dobilo pretilno pismo, češ, "da bodo tovarno z dinamičnim razstrelili." Delavci te tovarne so šli pred par tedni na štrajk in njihove prostore so zavzeli skabje.

Schenectady, N. Y., 12. avg. Tukaj so zapeli osem štrajkujočih delavcev, Italijanov. Zatoženi so, da so dne 31. julija iz tira vrgli vlak Delaware & Hudson železnice. Štirje prijetih so buje že priznali svoj zločin. Iz priznanja je povzeta da **Piedro Samoni**, bivši delavski nadzornik, napravil naert. Po tem naertu bi imel skloniti iz tira tovarni vlak; štrajkarji so šine omajali, pa še le kasneje, ko je tovarni vlak že mimo odšel. Kmalu nato pa je privozil osebni vlak s 400 potniki, k sreči pa ni bil nobeden popotnik hudo poškodovan. Lokomotiva osebne vlaka se je preobrnila v jarek in sirojevodja si zlomil roko. Na sled tem Italijanom so prišli v torek, ko sta dva štrajkarja hotela pregnati skabe in so ju zapeli. V njih velikoj bojazni sta vse povedala. Prijetih Italijani bodo sojeni v Saratoga Countyju. Železnica je razpisala \$1000 nagrade za prijete teh zločincev.

Washington, D. C., 12. avgusta. — Poročilo narodne naselbinske komisije je bilo danes javnosti izročeno. V tem poročilu se zagotavlja, da je položaj premogarjev pri mehkem premogu v srednjem zapadu boljši nego onih v Pennsylvaniji. Komisija pravi, da je temu pripisati organizirano delo. Sklepe komisije se opira 1900 preiskanih slučajev v Ohio, Indiana in Illinois. Polovica premogarjev v srednjem zapadu ima svoje hiše. Ker se tam nahaja mnogo električnih železnic, prebiva veliko premogarjev v bližnjih naselbinah in se na delo vozijo. Družbenih prodajalnic, v katerih bi bili delavci primorani kupovati, je le malo. V obče se dela po 8 ur na dan. Unija je uspešno delovala, da niso bili stari premogarji spodrinjeni po mladih. Premogarji zaslužijo tam povprečno po \$2.49 na dan. Zaslužek se je v zadnjih letih zboljšal. Tudi se tamošnji premogarji bolj zanimajo za javna vprašanja.

Po preiskavi mnogih slučajev se je dokazalo, da je 63 odstotkov tujecem ali že pridobilo meščansko pravo ali pa so storili korake v njih pridobitev.

Veliko pive zaplenili.

Sullivan, Ind., 10. avg. Šerif Wible je minolo noč napadel zalogo pive v Seibourne in zasečil več sodov pive in 4000 steklenice. Predno je šerif odpehtal svoj plen, se je zbralo 30 moč in dečkov ter mu vzele 10 sodov pive raz voz, toda predno so jih ti zamogli odpreti, je prišel šerif z briči in zbrane ljudi razpodil. Vplenujeno pivo so odpehtali v county jetišnico v Sullivan.

Znižana cena.

Krasni parnik Hamburg-Amerika proga "GRAF WALDERSEE" odpluje dne 18. avgusta ob 3. uri pop. Cena voznim listkom do:

Hamburga	\$27.00
Ljubljane	\$4.70
Zagreba	35.00
Reke	35.00

Potniki lahko dosežejo v četrtke jutro, da zamorejo z navedenim parnikom isti dan popoldne odpotovati. Vozne listke dobijo je pri: Frank Sakser Co., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Operacija potrebna pravijo zdravniki.

Kroglja mora biti iz županovega gola odstranjena.

V SLUČAJU POTREBE TAKOJ; V NORMALNEM SLUČAJU ŠELE TEKOM ENEGA TEDNA.

Ugodna poročila o bolnikovem stanju.

Major Gaynor imel je izvrstno noč; spal je neprestano sedem ur. Preizkušnja krvi ni izkazala nikake infekcije, vendar nevarnost za dobro enega tedna še ni izključena.

Dasiravno so večrajšnja poročila o stanju bolnika, newyorškega župana, ugodna, katera je, kakor že poročano, v torek na brodu parnika Kaiser Wilhelm der Grösse v Hoboken, James J. Gallagher iz osvete smrtonosnevarno obstrlel, ker je bil iz mestne službe odpuščen, so vendar zdravniki, kateri ga zdravijo, mnenja, da se bode morala kroglja odstraniti, da bode mogote županu popolnoma okrevati. V tem so tudi zdravniki edini, le čas, kdaj se bode operacija izvršila, v vsakem odstranjenju krogelje, še ni določeno. Zdravniki nameravajo namreč počakati, danavladno devet do deset dni trajajoča doba nevarnosti kake infekcije ali prisada, preide in bode šele potem, ko bode mayor zopet bolj pri močeh posegljiv k kirurzičnemu odstranjenju krogelje. Ako bi se pa v teku te dobe pokazala znamenja infekcije, bode zdravniki takoj operacijo podzeli.

Sinoči ob 9.30 zvečer izdano zdravniško dnevno poročilo se glasi: "Mayor spal je popoldne zelo mirno. Vsi simptomi so jako povoljni. Sledje podpirajo zdravniki."

Vse je zadovoljno z izvrstnim bolnikovim stanjem in tudi bolnik sam je vrlo dobro razpoložen. Edino, kar proučuje se je bojazen, je nevarnost, da bi se mogla rana prisaditi, ker broglja še ni odstranjena. In ta nevarnost bode trajala do desetega dne. V svrhu tega zdravniki dvakrat dnevno preiskujejo bolnikovo kri. Večrajšnja preiskava krvi je bila povoljna, ker ni pokazovala nikakih znakov infekcije, tako da upajo zdravniki na najboljšje. Vendar se pa mora pri tem pomisliti na okolnost, da je svoječasno tudi pri ustrljenem predsedniku McKinleyju preiskovanje krvi pokazovalo enake povoljnosti, kakor zdaj pri mayorju Gaynorju, tako, da so zdravniki v trdnem prepričanju, da je nevarnost izključena, ostavili bolnika in odšli po svojem drugem poslu. In čez nekaj ur je William McKinley umrl vsled zastajenja krvi. Zato pa zdravniki župana niti za trenutek ne pustje samega in sta vedno dva od njih v njegovi neposredni bližini.

Operacija se do zdaj še iz raznih vzrokov ni izvršila, vendar bode pa morala biti kroglja na vsak način odstranjena, ako hoče mayor popolnoma ozdraviti. V sedanjem položaju — v goltu, ravno za jezikovo korenino pri nosnem vrodu — krogla ne more vedno ostati. To pokazuje večrajšnja preiskava z Roentgenovimi žarki. Ta preiskava je pokazala tudi, da se kroglja ni razletela, da obstoji samo v enem kosu, kateri je za deloma zakriviljen, tako, da se je pri prejšnjih preiskavah domnevalo, da sta to dva kosa. Položaj krogelje je po mnenju zdravnikov lahko dosegljiv in operacija je bo posebno težavna. Za operacijo je vse pripravljeno ter se more ista vsak trenutek izvršiti, bodisi v vedle zadostnih moči bolnika in povoljnega zaključka bolezni, bodisi da se mahoma pokažejo znaki kake infekcije. Ako se zdravniki ne motijo, je županov slučaj enak javnemu sodniku v San Francisco, Francis J. Heneyju, kateri je bil prošlega novembra v sodni dvorani napaden in obstrlejen. Heney je bil na ravno istem mestu od krogelje zadel kakor mayor Gaynor, in pri njem je kroglja ranila ravno tiste dele, kakor zdaj pri Gaynorju. Heney so operativnim potom odstranili kroglo, na kar je v primeroma kratkem času popolnoma okrevale.

BOJAKI, NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI D NAJCENEJŠI DNEVNIK!

Iz vrtoglave višave padel na zemljo.

Mlad zrakovpovec se je pri Asbury Parku ponesrečil.

PRIPRAVA ZA PADANJE NI DELOVALA IN AVIJATIK JE PADEL 4000 ČEVLJEV GLOBOKO.

Priletel v vejevje nekega drevesa ter zdrobil pri padcu vsa kosti.

Pri večrajšjih zrakovplovih predstavah v Arbury Parku ponesrečil se je mladi zrakovpovec Bennie Prinz. Iz nad 4000 čevljev visoko v zraku plovečega balona spustil se je z dvema pripravama za padanje — v vsaki roki eno — na zemljo. Ena izmed obeh priprav ni hotela delovati in kakor kamen padel je nesrečni avijatik proti zemlji. Druga priprava za padanje ni mogla padea toliko ovirati in zadrževati, da bi bil zrakovpovec na lahno prispel na zemljo.

Ponesrečenje padel je v vejevje neke jablane s tako silo, da je zlomil 6 palec debelo vejo. Ostri konec veje prebodel je pri tem nesrečnežu glavo, tako, da je del črepinje ostal na veji. Padeč dogodil se je kake pol milje daleč od mesta, kjer se je prej zrakovplov dvignil.

Prinz, ki je bil 26 let star, pripadal je "Maekyevi" zrakovplovni četi. Dvignil se je z balonom, napoljenim z vročim zrakov, skupno z Samuelom Hartlandom iz Newarka v zrak, do višine od 1000 čevljev. Tu se je spustil Hartland s pripravo za padanje na zemljo, a Prinz dvignil se je z balonom še vedno višje, do višave 4000 čevljev. Iz te višave spustil se je s pripravo za padanje na zemljo in zdrknil kakih 1000 čevljev globoko. Sedaj je spustil prvo pripravo za padanje in hotel odpreti drugo, toda moč padea in močan protiveter bili so preveliki. Priprava se je razpela in raztrgala in Prinz je padal s strašno brzino. Pri tem se je v zraku parkrat prekučnil in slednjič priletel v vejevje jablane. Ko so ga dvignili, imel je vse kosti polomljene. Zalostnemu prizoru prisostvovalo je nad 11,000 gledalcev.

Katastrofa dogodila se je pozno popoldne po jako zanimivih poletih. — Zrakovpovec Horsey podal se je s svojim zrakovplovom v višino od 2500 čevljev ter se tam v zraku produceral. Nekoliko nižje je jednakočasno manevriral njegov drug Johnston. Horsey se je pred svojim odhodom v zrak dal skupno z guvernerjem države New Jersey, Fortom, sedeč v zrakovplovu, slikati. Danes bode skušal zrakovpovec Drexela prekositi in se podati v višino do 7500 čevljev, samoumevno, ako bode vreme za to povoljno.

KRUH NA VAGO.

Od 1. oktobra nadalje morajo se peki ravnati po novi postavi.

Komisar Driscoll iz urada za vago in mero naznanil je pri večrajšnji konferenci zastopnikov večjih pekarn, da dovoljuje pekom dobo do 1. oktobra za ureditev prodaje kruha na vago. Po njegovem mnenju je ta doba dosti dolga za napravo vozov, tiskovin, listkov itd. Razun tega namerava komisar Driscoll izposlovati, da se ustanovi državna komisija, ktera bo določevala velikost, kakovost in ceno kruhu in moki.

Posledica večrajšnje aretacije nekega voznika, ki je vozil led po mestu, ter pri tej priliki prodal dve toni ledu a kupovalca pri tem za 25 odstotkov, prikratil, bila je, da je komisar Driscoll takoj odposlal dvajset inspektorjev po mestu, da pregledajo vse vozove za led.

Pred 14 dnevi obvestil je vse prodajalce in razvažalce ledu, da imajo do večeraj čas, nabaviti si po postavi predpisane vozove. V zadnjem času bilo je nad tisoč vozov pregledanih in zapečatenih. Oni pa, kateri so imeli protipredpisane vozove, bili so aretirani.

Amerikanci napadli na Češkom.

Amerikanci so imeli na avtomobilu ameriško in nemško zastavo, zadelo se ob voz sena in poškodovali nekega otroka.

Berolin, 12. avgusta. Harry Sulzer in E. M. Miller iz Chicago, Ill., oba z ženami, so blizo vasi Vlačin na Češkem zadelo ob voz sena, na katerem je bil otrok, ki je padel na zemljo in se poškodoval. Prebivalci vasi — Čehi — so prišli na lice mesta in mislili, da imajo opraviti z obolimi Nemci, ker so imeli Amerikanci poleg ameriške zastave tudi nemško. Na Amerikance so se vsulo gosto kamenje in gospa Sulzer je bila ranjena. Nato sta oba Amerikance potegnili revolverje in streljala. Prišlo bi do ljutega boja, da niso v pravem času prišli na lice mesta orožniki in Amerikance aretirali ter jih s tem obvarovali kaj hujskega. Amerikanci so morali položiti 1000 kron varščine.

Amerikanci so vložili v Berlinu pri ameriškem generalnem konzulatu pritožbo.

Ob 17. avgusta bodo kresovi zaplapolali na grčih in hribih in dan znamenje. Dne 18. avgusta bodo prišli vsi člani avstrijske cesarske rodbine v hotel Elisabeth, kjer so najeli 47 sob in veliki salon. Častitali bodo v skupinah v cesarski vili. Prvi pridejo na vrsto cesarjeve hiere z otroci, potem heč pokojnega prestolonaslednika Rudolfa kneginja Windischgratz z otroci in brat cesarja nadvojvoda Ludvik Viktor. Druga skupinja: družina prestolonaslednika Fran Ferdinanda, družina umrlega nadvojvode Otto in družina nadvojvode Toscano.

Ob 3. uri bodo velika pojedina, pri kateri bodo le odraščeni člani cesarjeve družine. Da bode salon okrašen z najdragocenejšimi nakiti, je samoumevno.

Cesarjevi vnuki se uče na pamet razne reke in pesmice. Cesar se za vse prav zanima in pravi: "Ne delajte mi preveč komedij!"

GALLAGHER OBŽALUJE.

Se veseli dobremu napredku zdravja mayor Gaynorja.

Po dobro in mirno prošli noči je zločinec Gallagher povprašal o stanju njegove žrte. Ko se mu je povedalo, je rekel: "Veseli me, da bode župan okrevale in zelo obžalujem svoj čin. Nocoj je prva noč po napadu, da sem mirno spal."

Obnašanje zločincev v zaporu je dostojno. Skoro cel dan ima svojo pipico v ustih in se s svojim sojetnikom, nekim orjaškim Ircom, dobro sporazumeje. Zločinec bode psihijatri preiskali, da ustanove, ako je njegova pamet normalna.

Trinajstletna usmrtila botra.

Pittsburg, Pa., 12. avg. 13letna Katarina Bolti je danes s sekiro ubila svojega botra Pasquala Volp, potem pa še goreče železo porinila v njegov život. Ko so jo prijeli, je rekla, da jo je Volp večkrat nesramno napadel in danes isto hotel napraviti, a ubrala se ga je s sekiro.

Denarje v staro domovino

za \$ 10.35	50 kron
za 20.50	100 kron
za 41.00	200 kron
za 102.50	500 kron
za 204.50	1000 kron
za 1020.00	5000 kron

Poštarina je viteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma isplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarje pošiljajte isplačajo c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dnah.

Denarje nam pošliti je najpriljubljeneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Velike priprave za 80letnico.

Na predvečer cesarjevega rojstnega dne bodo zaigali kresove po grčih in hribih.

VELIKA POJEDINA ZA OLANE ČESARSKE RODBINE.

Člani avstrijske cesarske hiše pridejo čestitat cesarju Fran Josipu k 80-letnemu rojstnemu danu.

Dunaj, 12. avgusta. V Išču, krasnem zdravilišču na Solnograškem, kjer se cesar Fran Josip sedaj nahaja, se marljivo pripravljajo v proslavo 80-letnice cesarjevega rojstva. Vse mesto je marljivo okitujejo in to zgolj s smrečjem, planinskimi cveticami i. dr. Ves okraj bodo zvečer razsvetljen in kresovi bodo goreli na vseh grčih in gorah.

Dne 17. avgusta bodo kresovi zaplapolali na grčih in hribih in dan znamenje. Dne 18. avgusta bodo prišli vsi člani avstrijske cesarske rodbine v hotel Elisabeth, kjer so najeli 47 sob in veliki salon. Častitali bodo v skupinah v cesarski vili. Prvi pridejo na vrsto cesarjeve hiere z otroci, potem heč pokojnega prestolonaslednika Rudolfa kneginja Windischgratz z otroci in brat cesarja nadvojvoda Ludvik Viktor. Druga skupinja: družina prestolonaslednika Fran Ferdinanda, družina umrlega nadvojvode Otto in družina nadvojvode Toscano.

Ob 3. uri bodo velika pojedina, pri kateri bodo le odraščeni člani cesarjeve družine. Da bode salon okrašen z najdragocenejšimi nakiti, je samoumevno.

Cesarjevi vnuki se uče na pamet razne reke in pesmice. Cesar se za vse prav zanima in pravi: "Ne delajte mi preveč komedij!"

GALLAGHER OBŽALUJE.

Se veseli dobremu napredku zdravja mayor Gaynorja.

Po dobro in mirno prošli noči je zločinec Gallagher povprašal o stanju njegove žrte. Ko se mu je povedalo, je rekel: "Veseli me, da bode župan okrevale in zelo obžalujem svoj čin. Nocoj je prva noč po napadu, da sem mirno spal."

Obnašanje zločincev v zaporu je dostojno. Skoro cel dan ima svojo pipico v ustih in se s svojim sojetnikom, nekim orjaškim Ircom, dobro sporazumeje. Zločinec bode psihijatri preiskali, da ustanove, ako je njegova pamet normalna.

Trinajstletna usmrtila botra.

Pittsburg, Pa., 12. avg. 13letna Katarina Bolti je danes s sekiro ubila svojega botra Pasquala Volp, potem pa še goreče železo porinila v njegov život. Ko so jo prijeli, je rekla, da jo je Volp večkrat nesramno napadel in danes isto hotel napraviti, a ubrala se ga je s sekiro.

Denarje v staro domovino

za \$ 10.35	50 kron
za 20.50	100 kron
za 41.00	200 kron
za 102.50	500 kron
za 204.50	1000 kron
za 1020.00	5000 kron

Poštarina je viteta pri teh svotah. Doma se nakazane svote popolnoma isplačajo brez vinarja odbitka.

Naše denarje pošiljajte isplačajo c. kr. poštni hranilni urad v 11. do 12. dnah.

Denarje nam pošliti je najpriljubljeneje do \$25.00 v gotovini v priporočnem ali registriranem pismu, večje zneske po Domestic Postal Money Order ali pa New York Bank Draft.

FRANK SAKSER CO., 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

Razne novosti iz inozemstva.

20,668 slučajev kolere v jednom tednu; odkar se je kolera pojavila, je dosedaj ugrabila skoraj 40,000 življenj.

NEMOJJA JE ODREDILA STROGE NAREDBE ZOPER UTIHO-TAPLJENJE KOLERE.

Na Španskem ni misliti na ločenje cerkve od države. — Parnik z ekspedicijo na južni točaj se pogreša. — Potres pred nevihto.

Petrograd, 12. avg. V tednu od 31. julija do 6. avgusta je po vsej Rusiji zbolelo vsled kolere 20,668 oseb; od teh jih je 8679 umrlo. Poročila iz glavnih pokrajin naznanjajo naslednje številke umrlih: Donski kozaki 1342, Kuban 1122, Jekaterinoslav 776, Samara 707 in Herzon 451.

Berolin, 12. avg. Nemške in avstrijske zdravstvene oblasti zelo pazijo, da se kolera ne zanese v te države iz Rusije. Brzjavijo iz krajev ob avstrijsko-ruske meji naznanjajo, da se kolera zelo razširja v pokrajinah: Donskih kozakov, Jekaterinoslav, Herzon in Kuban. Zdravstveni uradniki, ktere je poslala nemška in avstrijska vlada na Rusko, da opazujejo kolero, poročajo, da je v okolišnih krajih pomanjkanje zdravnikov. Najbrže je število umrlih vsled kolere še večje, nego se uradoma poroča. Do 31. julija je po uradnih poročilih umrlo 25,554 oseb; drugi pa trdijo, da je celo 40,000 oseb umrlo.

Preživalstvo južne Rusije je zelo pobito, slaba letina pa še slabše vpliva na nje.

Berolin, 12. avg. Zdravstvena oblast je odredila stroge naredbe ob ruske meji, da se kolera ne utihotapi na Nemško. Na mejo so odposlali 140 zdravnikov, kteri bodo pomnožili že tam se nahajajoče zdravstvene organe. Vse ladje in plave nadzorujejo, kteri plove iz Ruske na Nemško. Zelo strogo nadzorujejo sedaj tudi poljedelske delavce, kteri uprav sedaj prihajajo iz Rusko-Poljske na Nemško k žetvi. Nemške oblasti pravijo, da s temi naredbami ne varujejo le Nemčijo, temveč vso zapadno Evropo, da se kolera ne zanese čez meje.

Rim, 12. avg. V Vatikan dohajajo poročila od papeževnega poslanika Msgr. Vieo iz Madrida, španskih kardinalov in škofov, in sieer na ukaz državnega tajnika, da naj opuste nameravane demonstracije v San Sebastianu.

V teh poročilih povdarjajo vsi, da je katoliška organizacija na španskem poluotoku tako popolna, da bode ministrskemu predsedniku Canalejasu nemogoče izvršiti ločitev cerkve od države, kakor se to je dogodilo na Francoskem. V poročilih pravijo, da je iz Rima potreba le jedne besede in vse prebivalstvo se bode dvignilo ter sovražnike cerkve pogonalo. Karlisti pravijo, da so tudi pripravljeni in računajo na gotovo zmago, ako le Rim dá ukaz duhovnikom in katoličanom te podpirati. Vatikan pa se protivi temu, ker ne želi meščanske vojne.

London, 12. avg. Tukaj so mero-dajni krogi zelo vznemirjeni za parnik "Terra Nova", kteri je pod poveljstvom kapitana Scotta in vozi proti južnemu tečaju. Parnik še ni dospel v luko Capetown v južni Afriki, kamor bi imel dospeti že pred 11 dnevi.

Parnik "Terra Nova" se je 15. junija nahajal v Cardiff, kjer so ga naložili s premogom, potem pa odplul v Madeiro; 1. avg. bi imel dospeti v Capetown, kamor se do danes ni dopel. Na parniku je 28 častnikov in učenjakov ter 27 izbranih in dobro izvežbanih mornarjev.

Cürich, Švica, 12. avg. Strašna nevihta je razsajala v mestu in bližnji okolici. Pred nevihto pojavil se je potres, kteri je provzročil mnogo sgrahu med občinstvom. Visokost provzročene škode se še ne more prečunati. Dasiravno je bil potres neznan, je vendar škoda na žetvi velikanska.

Pariza se poroča, da je francoski parlament s 473 proti 76 glasom

Iz Avstro-Ogrske. Povračilo Čehom.

Razburjenje na Dunaju zaradi nameravanega obiska.

PRETVEZA DEMONSTRACIJE JE IZLET NA LOVSKO RAZSTAVO, TRDE NEMCI.

Nemška društva zovejo ljudi na odpor. — Krivav dvoboj.

Dunaj, 12. avgusta. — Na strašen upor v nemških krogih je naletelo naznanilo, da nameravajo Čehi v ogromnem številu obiskati naše mesto, in Nemci smatrajo ta nastop Čehov naravnost kot izzivanje.

Za nedeljo napovedan je namreč velik obisk mesta, za kar se po celi okolici vro agitira. Kot pretvezo tega obiska stoglednega mesta so si Čehi izvolili oled tukajšnje lovske razstave. Tako trde Nemci.

Nemška narodna društva izdala so poziv na ljudstvo, da naj se proti nameravanemu ogromnem češkemu obisku upre. Besedilo poziva kaže, da je ta nastop Čehov Nemce silno razburil in oblasti so menda v skrbeh, da bi moglo to razburjenje na občinstvo slabo vplivati.

Toda tudi razsodnejšim Čehom se stvar ne dozdeva popolnoma dobra. Zato je menda praški državni svet uprizariteljem tega obiska svetoval, da se istega ne udeležijo, oziraje se na razburjenje dunajskih Nemcev, ker bi bil pri tem spopad neizogiben med Čehi in Nemci.

DVOJNI DVOBOJ.

Ogrski častnik pri tem s sabljo težko ranjen.

Budimpešta, 12. avgusta. — Dvojoj tukajšnji častnikove je imel težke posledice. Bojevalca sta bila: Poročnik Aezel pl. Kemeneze od 10. huzarskega polka in poročnik v pričrvi grof Julij Ceskonitz, od 3. honsvedskega huzarskega polka.

Poziv na dvoboj je bila posledica nekega pričkanja v nekem ljudskem gledišču. Glasil se je na samokrese. Ker je bilo pa streljanje brezuspešno in brez posledic, izvolila sta dvoboj na sabljo. Pri tem sta bila oba težko ranjena.

Nemiri v Columbus.

Columbus, O., 11. avg. — Večeraj je nekdo vrzel steklenico napolnjeno z močno kislino v voz cestne železnice na Oak Street. Steklenica se je razbila in tekočina razlila po obrazu motormana H. A. Deal, kteri bode najbrže oslepil. W. F. Pendleton, motorman na West Broad St. črti je brez pravega povoda streljal iz voza na četajtoče ljudi. Policija ga je takoj zaprla. Krogelje so frčale mimo H. R. Warda, kteri se je z njegovo ženo in deco sprehajal.

Trije važni sklepi Pan-ameriškega kongresa.

Buenos Ayres, 11. avg. — Panameriški kongres je danes sprejel tri važne predloge. 1. Priporočila vsem ameriškanskim vladam ustanoviti panameriške komisije in te naj izvajajo resolucije tretjega kongresa zadevajoče se trgovine in denarne veljave. — 2. Napraviti naert za reorganizacijo "Bureau of American Republics" pod imenom "Panameriška Unija", ktere predsednik naj bode ameriški tajnik. — 3. Podaljšanje obstanka Panameriške železniške komisije. Tej se je dal nalog napraviti naert in proračun za gradnjo Panameriške železnice.

vsprejel zakonski naert, s kterim se pooblašča vlado, da pobira davke za leto 1911.

Iz Lvova se poroča, da se je vršil tamkaj shod poljskih vseučiliških dijakin. Na shodu se je sprejela resolucija, v kteri se zahteva, da se dovolj vstop na avstrijske univerze absolventijam poljskih srednjih in trgovskih šol na Rusko-Pol

"GLAS NARODA"
(Slovenic Daily)
Owned and published by the
Slovenian Publishing Co.
(a corporation)
FRANK SAKSER, President.
JANKO PLEŠKO, Secretary.
LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Place of Business of the corporation and
addresses of above officers: 82 Cortlandt
Street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Ca celo leto velja list za Ameriko in	
Canada	\$3.00
pol leta	1.50
letno za mesto New York	4.00
pol leta za mesto New York	2.00
Evropo za vse leto	4.50
pol leta	2.50
castr leta	1.75

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan iz-
venem nedel in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voice of the People")
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisements on agreement.
Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne
vračajo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.
Pri spremembi kraja naročnik
gleda, da se nam tudi prejšnje
obveznosti naznani, da hitreje najmo-
mo naslovnik.

Dopisom in pošiljankam naredite ta na-
zov:
"GLAS NARODA"
82 Cortlandt St.,
New York City.
Telefon 4687 Cortlandt.

Koncem tedna.

"Pasji dnevi" so vplivali na na-
padalec newyorkskega mayorja Gay-
norja; surovo maslo se mu je v istini
v glavi stopilo.

Takoj, ko so napadalec privedli v
ječo, so ga pričeli pestiti in izpraševati,
ako ni — socialist ali anarchist,
toda zvedeli so, da je bil pristen —
"Tammanyist".

Sedaj pazijo ječi na napadalec,
da ne bi izvršil samomor; bolje bi
bilo, da bi preje pazili nanj, da ne bi
izvršil zavratni morilni napad.

Preiskava o sleparijah z indijans-
kimi zemljišči dovaja vedno večje
sleparije na dan. Sedaj se je celo
poizvedelo, da so že indijanski dojen-
čki podpisali prodajalne pogoje.

Sedaj pa naj še kedo govori, da so
Indijanci divjaki in jim je potreba
jeroba v podobi državnih komisarjev,
ko zjajo že celo dojenčki pisati in
sploh vsi otroci v družini!

Jerobi so pa povsod znani kot do-
br "graftarji"; marsikak naš ro-
jak je tudi že okusil "dobrote" je-
roba; zato pa MORAJO Indijanci
imeti jerobe in to iz ljubezni do bliž-
njega, tem jerohom je pa najbližji
— denar.

V Alabami so minolo nedeljo iz je-
če izveliki zamoreca in ga v gozd od-
tirali. Kasneje so vsi ti gospodje
prišli v cerkev, a zamoreca ni bilo med
njimi. Drugi ljudje so bili mnenja,
da so ga "morebiti" obesili.

Čudni so pa gospodje vseno; prvič
niso splošnovali nedelje, da so ta dan
"delati", drugič ne vemo, ali so ta-
koj Boza prosili odpustitve, ali se
pa zahvalili za dokončano "delo".

Razstave se občasno americkemu
ljudstvu in sicer tri v Californiji in
jedna v New Orleansu. Bonde že pro-
stajajo! Toraj prva stvar: občinstvu
obesiti bonde, potem pa razstava teh,
da si jih ljudje lahko ogledajo; ali
tak "špas" je drag.

Ng milijonar je najel za svojo
psečka Pullmanov salonski voz in pla-
čal malenkost \$2000. Ako bi tega
moža prosila kaka siromašna vdova
z otroci podpre, pa ne vemo, ako bi
dobila 20 centov. Tak je razloček
med psom in človekom pri ljudeh,
kteri imajo denar, a ne sreča!

Čudna je osoda! John Rockefeller
ne mara za opojno pijačo, preganjal
je saloonerje, a sedaj se mora "ta
siromak" sam kopati v pristnem
"whiskeyu"! Pa naj kdo reče, da to
ni osoda!

Nek "bankar", kteri je denarje
po telegrafu v Evropo pošiljal, se je
"izgubil"; pravijo, da je za-se raje
rabil "ekspres" kakor telegraf. Ne
vemo, ali sedaj njega po telegrafu
iščejo, ali on denar, kterega on ni po
telegrafu odposlal?

Turčija je kupila od Nemcev za le-
pe svote stare nemške vojne ladje,
da pa zamore ta svota plačati, hode
Nemčijo že petkrat toliko "napun-
pala" (prosila posojila)!

Sedaj radejo: Turčija se želi okle-
niti trozveze. Ni čuda, ako denarje

potrebuje, mora potrkati na vrata
svojega krščanskega soseda.

Na Španskem bi kaj radi vzpirlili
revolucijo, ali pri tej pride do strelja-
nja, sstreljanje pa provroča bolečina.

Naseljevanje narašča.

Naseljevanje v Zjedinjene države
zopet zelo narašča. Leto, končavši
30. junijem, nam kaže veliko števil-
ko: nad milijon izseljencev iz Evrope
je dospelo v Zjedinjene države. Po-
udariti pa moramo, da razmere tukaj
pri nas nikakor še niso take, kakor
so bile pred krizo.

Zadevo si je prav lahko tolmačiti.
Preje so dohajali naseljenici v to de-
želo iz krajev ali držav, v kterih so
delavske razmere proti drugim še
precej dobre bile in pogoji za življe-
nje ugodnejši. Dandanes pa prihaja-
jo taki naseljenici sem, kteri smatra-
jo razmera ameriških delavcev za
prav izvrstne, dasi se pa ameriški de-
lavci prav nič ne morejo pohvaliti o
kakem napredku v minolem letu.

Amerika še dandanes velja pri de-
lavcih in nižjih slojih ljudstva v go-
spodarsko zastalnih državah in deže-
lah v Evropi za nekaj raj, po kterem
se mleko in med cedi. Ljudje pa,
kteri prihajajo dandanes v Ameriko
iz dežel, v kterih je obrtnija dobro
razvita in na visoki stopinji, pa ne
pričujejojo tukaj posebnih dobrot.

V obce pa je značaj naseljevanja
skoraj vedno enak. Preje so do-
hajali sem ljudje iz obrtniške raz-
vite dežele, pričakovanje tukaj še kaj
boljše, ali pa jih je domača kriza
potegla čez morje. Preje je bilo na-
seljevanje iz Francoske, Švice, Ang-
leške in Nemčije zelo obilo, danda-
nes pa ni tega več. Redki so nase-
ljenici iz imenovanih držav. V imeno-
vanih državah je razvita obrtnija in
delavske razmere so primeroma z raz-
merami drugih dežel dobre. Danda-
nes pa dobajajo naseljenici trumoma
iz dežel, v kterih je obrtnija še po-
voju, ali pa sploh o njej ni dosti go-
voriti.

Drugo vrsto zavzemajo naseljenici
ev iz Italije, in to zato, ker so tam
gospodarske razmere prav slabe, o
obrtinji pa skoraj govora ni. Devet-
deset odstotkov italijanskih nase-
ljencev pa je takorekoč pogodbenih
delavcev, to je, vsi gotovo delo dobé
in za to skrbijo dobro urejeni "padro-
ni sistem". Do živga priti pa tem
ni mogoče, ker so izvredno dobro
organizirani v tem sistemu.

Drugo vrsto zavzemajo naseljenici
iz Rusije, in sicer ogromna večina
Židov. Položaj Židov nižjih slojev na
Ruskem in Poljskem je pa tudi zelo
slab in se ni čuditi, ako bežijo v druge
kraje srečo iskati. Tudi Židje so do-
br organizirani in za nje skrbé bo-
gati zakladi barona Hirsfelda.

Tretjo vrsto pa zavzema Avstro-
Ogrska. Iz te države prihajajo v A-
meriko večinoma Slovani, to je Slo-
vaki, Hrvatje, Slovenci in Poljaki;
Čehi pa ne, ker imajo doma zelo raz-
vite obrtnije, in enako ne avstrijski
Nemci. Gospodarske razmere so med
Slovaki, Hrvati, Poljaki zelo slabe,
kakor tudi pri nas na Slovenskem,
ker so posestava ali "granti" tako
majhni, ako se na njih narodi par
otrok, da morajo izvan jednega vsi
drugi oditi s trebahom za kruhom, in
zadnjih dvajset let velja v tem: A-
merika!

Razmere dandanes tukaj še niso
posplošno dobre; zadnja kriza je pusti-
la hude posledice, in vedno je potre-
ba jedno ali dva leta za prehod v ta-
kozvano "boljše čase".

V Ameriki je še veliko prostora za
naseljenca, a tega ni iskati po velicih
mestih, premožkopih ali radokopih
in tovarnah, pač pa na farmah. Ve-
liko zemlje še ni obdelane in čaka
marljivih rok; ali naseljenec ne more
na farmo, potreba je denarje za to,
in ako bi jih tudi imel, bi rekel naj-
rojak: "Doga nistem nikamor prišel
s kmetijo, pa se naj je tu lotim!"

Toda temu ni tako; najbolj neodvis-
tev človek v Ameriki je farmer, to
je farmer, kteri ima najmanj 60
akrov zemlje in te saj polovico očišče-
ne, ako ima pa večjo farmo, je pa
tem boljši mož. Težava je pa zopet
za farmerja, ko sinovi in hčere, ka-
kor hitro dorastejo, nečejo na farmi
ostati in v mesta silijo, in take težave
so zelo pogoste.

Dandanes je vedno bolj pogoste
čuti glas: pojdite na farme! Ali oni,
kteri bi radi šli na farme, nimajo s
čem, oni pa, ki kaj imajo, pa raje te-
če in delajo ter dobivajo svoje pla-
čó ob tednu, ali na pol meseca, ali pa
ob mesecu, in pravijo, da saj vedo,
zakaj se trudijo. Farmerji sicer ni-
majo vedno denar, nimajo pa tudi
skrbi za vsakdanji kruh in kedaj bo-
do brez dela, tedaj hode štrajk ali
kriza. Zato je kaj dobro, ako bi naš
naseljenici gojili želje postati samo-
stalnii in to najboljše na farmi, ker
najbolj srečen je oni kmet, kteri orje
s svojimi volii!

Za vsebino tujih oglasov ni odgo-
vorno ne upravnistvo ne uredništvo.

Pismo Mike Cegare-ja.

Na Rič Votu, dne 12. egosta 10.

Predragi Mister Edy ter:—
Mejbi da boste že ekscitirani, ker
vam zopet pišem? Donthi efred! Ko
sem bil letos v posjih dnevih na va-
koču, se mi je same ice tinta posuši-
la in derfor sem vam bil tako malo
pisal. No, sedaj sem pa zopet na ko-
nju tukaj v Rič votu, ker privatize-
ram in imam plenty tajma zato.

Šušajni biznasm obesil sem na klin,
ker je prevmazan in sekuhenlik za-
me. No ja! Bom pa postaj žurnalist
če bo šlo. Poročal in reportal vam
bom novece iz naše kolonije in baj
vajer les vse znamenitosti iz sloven-
skih naselbin širom Malerike.

Vsakega rojaka, kterega kje čevlji
žuli in ima kako pertozengo za gor-
zdignit, bom naprosil, naj se obrne
direktno na Mike Cegare-ja in jaz bom
že komedijo o rajt sfsikal.

Da ne boste mislili, da je Mike C.
tako krezijski stinjši, vam povem,
da sedaj študiram žiagarijski zem-
ljepisje in zgodovino naše Malerike
naše ta nove kountry. Toraj ne sme-
te misliti, da so Mike Cegare-ja v bu-
tarah na vozu sem v Maleriko pri-
rali! No serij!

Kupil sem si zadnjič velikansko
lontkarto Malerike, s katero se čez noč
odnemem, ker je že precej frišno; imam
tudi iz publik lajbrerij historii buk za
to majlengo.

Kdo bi si mislil, da je naša nova
domovina skoro popolnoma sloven-
ska? Dosti držav ima ekskluzivno
je slovenska imena in to vam tukaj
tudi dokazem. Vse to pomenja, da
so Maleriko SLOVENCII IZNAŠILI,
ne pa Krištof Kolumbus, ker imamo
tu toliko naših domačih dežel, kakor
n. pr.:

Država ALABAMA. To ime izvira
iz našega jezika: "Ali ga bomo".
Ko so dospeli pred več stoletji Slo-
venci v to državo, dejali so: "Ali ga
bomo", — "tu denar služili in piv-
pili!"

Država ALASKA iz slovenskega
debla: a — laska (laskati se).

Država ARIZONA, iz domačih besed:
Ali res ona? Je li res to ali ona
srečna naša domovina?

Država ARKANSAS, iz pristne
slovenske besede: orkan, ali hud ve-
ter.

Država CALIFORNIA, najbrže iz
kali-fore ali borovec, to je neka vrsta
drevoja podobna smreki. Naši Kum-
ljanec, kjer sem jaz doma, pravijo
namesto borovec "for", torej je to
pristna dolenjska beseda — "kalijo-
for", ali pa menda iz debla: kolafon-
ija, za prešče žehat.

Država COLORADO, brez ugovora
slovensko debla: "kolo — rado";
kolo gre in teče rado. Ali pa iz besed-
"koleraba", jako dobra jed s
krompirjem skuhana in s špehom za-
beljena.

Država CONNECTICUT, se tolma-
či iz: konje ne tikaj, ali tepsti.

Država DELAWARE. Gotovo so
prišli v to državo prvi Slovenci, ki
so se DELA ogibali ali VAROVALI.

Država IDAHO. Našim rojakom
je znana ajda, toraj so dospeli v to
državo pričeli sejati po starokraj-
skem načinu ajdo. — Drugi narodi in
Angleži vzeli so naravno izvornik imena
te države po slovenski besedi:
"ajda".

Država ILLINOIS, se smatra iz
našega debla: i, le nosi, namreč pre-
mog iz rova, ali pa težave naprej!

Država KANSAS, pomenja po na-
še: Ane zase, ali pa: Kam zase?

Država KENTUCKY, po sloven-
sko: ke (tja) in tukaj.

Država LOUISIANA. Slovenci,
dospelvi v to državo, dovedli so go-
tovo semjak dosti Lojzk in Anic, to-
rej: Lojke-Ana.

Država MAINE, iz slovenskega de-
bla: meni ali mene.

Država MASSACHUSETTS, izvira
iz: masa in sušec.

Država MICHIGAN. Ko so do-
speli naši predniki semkaj, je bilo v
tej državi dosti miš. Rekli so: Mi-
ši — gon! Pa so jih prepodili.

Država MINNESOTA, iz sloven-
skega: Mine so tu; ali tudi: mine —
šota! (Šota iz morosta.)

Država MISSOURI, tudi iz sloven-
skih besed: meso in ura oziroma
uri. Jedli so običajno meso ob uri.

Država MONTANA, recimo po na-
še: Ta Ana.

Država NEBRASKA, popolnoma
iz našega slovenskega debla ali besed-
de: Ne praska! Ne praskaj se!

Država NEVADA. Neovrgljivo dr-
žava slovenskega debla: navada.

Država NEW YORK. Tudi to je
slovenska država: novi jark (gra-
ben), Angleži so ga pa prekrstili po-
tem drugače v New York.

Država OHIO iz domače naše be-
sede: ubajam; tudi menda iz: uho.

Država TENNESSEE, iz našega
debla: Ti nesi!

Država TEXAS, izvira iz: tek-za-
se; teči zase!

Država UTAH. Kranjci, oziroma
Slovenci so bivali ondi s prva v utah
ali uticah.

Država VIRGINIA. V to državo
dospelo je nekdanj dosti Slovencev, ki
so prinesli seboj dobre in dolge kranj-
ske smodke virzinke iz ljubljanske
tobačne tovarne. — Amerikanci in
Angleži so pa njim v počast in radi
teh smodk nazivali ono državo za:
Virginijo.

Država WASHINGTON. Naravno
iz slovenskih besed: Vaša Tona.

Država WISCONSIN, iz "Vi, koj
in sin".

Država WYOMING, iz slovenskih
besed: "Vaja-Minka".

To je torej črno na belem dokaza-
no, da so prišli najprvi v Maleriko.
Tudi od raznih mest imam že dosti
slovenskih besedi prešudiranih. Te
pridejo te nekst tajm na vrsto.

Mojo ta novo uganjko, seveda zo-
pet od jaje, pa tudi noben sam živ
hudimam ne bo pogruntal. — Je že
sfsiksana.

Gut paj! Jurs
Mike Cegare.

P. S.
Pozdrav vsem Vašim sup skrajbar-
jem! Posebno pa onim v Kolo-medu.
Kolo-radi, Klibelundu in Mine soi i.
dr. V sredo pride pa zopet uganjka
na vrsto. Teool! M. C.

Pravljica.

Čški spisal Oskar Fin.

"Toraj, striček", je rekla z nestrp-
nim glasom Julika, "ali mi bodeš se-
daj pripovedoval pravljico, ki si mi
jo obljubil; ako ne, bodem res jezna
na-te in Marička tudi. Saj vendar-
vidiš, da je bolna! Ne smeš je je-
ziti."

Marička, Julkina punčica, je bila
res bolna, zelo bolna. Eno nozo je
imela odtrgano in Julika si je zastoj
prizadevala, da bi jo privezala k eu-
jantem telescu.

"No tak — striček!" je pristavila
nestrpno, skoro mrzlo, "da te mo-
ram tako dolgo prositi!" Ampak ta-
koj, ko je zapazila, da sem odložil
začela plezati na moja kolena.

"Toraj kakšno?" sem vprašal in
premišljeval, kako vplivajo dobre
pravljice na otroško dušo. Seveda
bodem moral povedati Julki dobro
pravljico.

"O čem toraj?"

"O princezinji", je hotela Julika.

"Toraj o princezinji", sem pritr-
dil. Spomnil sem se v tem trenutku
na neko pravljico iz svojih mladost-
nih let in sem mislil, da bode gotovo
zanimala šestletno Juliko pravljica o
mali princezinji.

"Nekoč, pred davnim časom", sem
začel, "je živevala v daljni zemlji mala
princezinja."

"Ne, ne —" me je prekinila Julika,
"ta je bila že velika..."

"Ne, ne, najhula je bila; skoro ta-
ka kakor ti", sem prigovarjal.

"Potem pa je bila to druga", je
trdila Julika prepričevalno. "Ampak
jaz hočem pravljico o veliki princezi-
nji."

Povedati moram toraj pravljico o
veliki princezinji in zopet nekoliko
premišljevat.

"Nekoč je toraj živevala princezi-
nja", sem zopet začel.

"Ime jej je bilo Zvezdica."
"To je čudno ime", je pripomnila
Julika.

"Zakaj?"

"No — mari je komu tako ime?
Kadar mi pripoveduje mama pravljico,
se imenuje princezinja vedno Lu-
jiza."

"Toda tej je bilo ime Zvezdica, ve-
tvoj mi", sem si prizadeval, da bi jo
prepričal.

"Iz zakaj?"

"Zato ker je imela na glavi, sredi
čela, srebrno zvezdo, ki se je krásno
lesketala."

Spomnil sem se, da sem slišal ne-
kje nekaj podobnega.

"Kdo jej jo je postavil na čelo?"
je vprašala Julika.

"No — Jezušček, ko jo je poslal
po štorčki na zemljo."

kar tjavandan. Morda se zmišlim
česa.

"V daljni zemlji na bregu morja
je živeval nekdanj princezinja, ki je
bila zelo, zelo vesela. Vedno se je sme-
jala in je vselej kralja in druge dvor-
ničke spravljala v dobro voljo. Ne-
koč so prišli v grad gostje in ko so
se poklonili kralju in kraljici, so
vprašali po princezinji. Hoteli so, da
bi jih zabavala. Kralj je poslal po
njo, toda v vsem gradu je niso mogli
najti. Vse so priskali ampak prince-
zinje ni bilo nikjer. Slednjič so jo
vendar našli. Sedela je na kamnu
pri morju in je — v veliko začudenje
— plakala. Nikdo je še ni videl pla-
kati in zato so se vsi čudili. In vpra-
šali so jo, zakaj joka? Toda prince-
zinja ni odgovorila. Tolazili so jo,
smehljali se jej, vendar princezinja
se ni nasmehnila. Venomer je pla-
kala in niti tedaj ni nehala, ko so jej
pokazali vsa krásna darila, ki so jih
jej prinesli gostje. Slednjič so jo
vprašali, kaj da hoče. In sedaj je
odgovorila princezinja:

"Zlato jabolko hočem, ki leži na
dnu morja!"

Poglelal sem, kak vtis je napravilo
na mojo poslušalko. Julika se je
smehljala milostno.

"Kako je bila neumna", je rekla
počasi in je nekako ošabno napela
ustnice.

"Zakaj?" sem jo vprašal v za-
dregi.

"Zato, ker je bila že velika, in bi
morala zahtevati ženina, ne pa jabo-
lka. Čemu naj bi jej bilo jabolko?"

In počasi mi je splezala Julika s
kolena.

"Ti ne znaš pripovedovati prav-
ljije, kakor mama", je rekla. "Kadar
mi pripoveduje mama pravljico, je
princezinji vedno ime Lujiza. Ona
ima ženina in potem se vzameta.
Prine je hudoben, princezinja se raz-
sreja nanj in se daja ločiti od njega.
Ampak ti tega ne razumeš. Poglej
prizivaj rajši Marički nožico, morla
budeš to bolje razumel. Ampak to
mora biti prišto, ne privezano s tra-
kom, drugače bi ne držalo!"

Poškala sva toraj debelo nit in
veliko iglo in medtem, ko sem skrbno
prišivala Marički nogo, mi je Julika
sama povedala pravljico o princezi-
nji. To je tista strašna zgodba
Lujize, katero poznate iz časnikov.

Moderno dete!

LITNICA UPRAVNIŠTVA.

"Star naročnik", Irwin, Pa. Va-
še pisno smo sprejeli. Vsebina pi-
sma ni vredna vpoštovanja in sicer že
zaradi tega ne, ker niste bili toliko
junaški, da bi svoje slavno ime pod-
pisali, vsled česar mi ne vemo, s kom
imamo opraviti. V ostalem pa iz pi-
sma prejšnjega odseva domišljija, v kteri
živite! Vi, ki hočete v imenu ved-
rojakov kaj pisati, a podpisati se pa
ne upate, ste podobni noži, ki na dve
strani reže, kar znači — nezupnosti.
Ker med ostalim tudi o "izobrazbi"
nekaj omenjate, si štejemo v dolžnost
Vs podučiti, da v bodoče z izobra-
ženimi ljudmi občujet, kar Vas bo-
de v kratkem času privedlo do last-
nega priznanja, da ste do danes že
popolnoma nezmožni vtikati se v de-
lovoz novinarstva. Naznanite nam
Vaše ime, da bodemo vsaj vedeli, ako
ste res "star naročnik" in da vam
želo izpolnimo.

A. Š., Pittsburg, Pa. Pismo smo
sprejeli in se Vaši želji oziroma proš-
nji drage volje odzovemo. Hvala
vam na priznanju! Mi vsakemu radi
ustrezemo, ako nam je to mogoče, to-
daj vsem ustreči pa ne more niko-
— toraj tudi mi ne. Ker so nam Vaše
razmere znane, resno obžalujemo, da
Vs vedno kaka nesreča obišče toda
upamo, da se knuala na bolje obrne.
Na zdar!

A. G., Cleveland, O., in mnogim
drugim. Pred nedavno smo na tem
mestu na enako pisno odgovorili. —
Kako se vendar zamorete razzaljen-
ga čutiti, ako dobite opomin za na-
ročnino? Naročnina je potekla. Vi
je ponovili niste in kaj sedaj? Got-
ovo boste še bolj jezili, ako bi vam
list enostavno ustavili, kar bi vsled
poštnih predpisov v kratkem morali
storiti, vsled česar mora vsak razso-
den človek take opomine le kot neka-
ko vjrdnost od naše strani napram
naročnikom smatrati. Vsi naročniki
želi vedno dostavljanje lista in ga tu-
di dobi, samo ako ne pride na poštal
ali vlakih od kakih nerednosti, za
kar pa seveda ne moremo mi odgo-
varjati. Želeti bi bilo toraj, da Vi
in vsak drugi naročnino pravčasno
spovni, nakar bodo "žaljivi" opomi-
ni izostali. V ostalem se pa držimo
izreka: "Vsakemu svoje!"

Kje je ŠTEFAN BENKOVIČ? Do-
ma je iz Vivodine na Hrvatskem. V
Ameriko je prišel pred 6. leti in se
nastanil v Eveleth, Minn. Od tu
je prošel v Arizono pred 4. leti in
od tistega časa nisem več od njega
slišal. Zanj bi rad zvedel njegovo
oče. Kdor izmed rojakov ve za nje-
gov naslov, naj ga blagovoli meni
naznani. — Lovro Benkovič,
Eveleth, Minn. (10-13-8)

slovensko katoliško

podp. društvo **svete Barbare**

Za Zjedinjene države Severne Amerike.
Sedež: Forest City, Pa.
Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pensilvaniji.

ODBORNIKI:

Predsednik: ALOJZIJ ZAVERL P. O. Box 685, Forest City, Pa.
Podpredsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 51, Mineral, Kans.
I. tajnik: IVAN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: ANTON OSTIR, 1134 E. 60th Street, Cleveland, Ohio.
Blagajnik: MARTIN MUBIČ, Box 537, Forest City, Pa.

NAZORNIKI:

MARTIN GERČMAN, predsednik, Box 683, Forest City, Pa.
KAROL ZALAR, I. nazornik, P. O. Box 547, Forest City, Pa.
JOS. BUCENELI, starejši, II. nazornik, Bx 501, Forest City, Pa.
FRANK ŠUNK, III. nazornik, 60 Mill Street Luzerne, Pa.

FOROTNI IN PRIZIVNI ODBOR:

PAVEL OBREGAR, predsednik porotnega odbora, Weir, Kans.
JOS PETERNEL, I. porotnik, P. O. Box 95, Willock, Pa.
IVAN TORNIČ, II. porotnik, P. O. Box 523, Forest City, Pa.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajnika: IVAN TELBAN, P. O. 7,
Forest City, Pa.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA"

Manj od 2 centa
za vsak obrok.

To je vse, kar se potroši plina pri ku-
hanju za družino od starih ali šestih
oseb, kadar se rabi Gas Cooker. Po-
mislite pa še to, da vam ni treba ne-
siti prenog, in odnašati, pepel; niti
ni

Slavni vseučiliški profesor.

(Spisal Andr. de Lord.)

Dr. Truchard, ponos medicinske vede, profesor vseučilišča v Parizu, vitez častov, legije, znameniti kirurg, je bil izvoljen članom medicinske akademije. Da bi vredno proslavil svoje imenovanje, je ukazal pripraviti imenitno pojedino v svojem krasnem postopju v avenui du Bois za svoje bližnje znanee in prijatelje.

Povabljeni gostje so bili že zbrani v sprejemni sobi, ter čakali na sedaj se odsotnega profesorja. Splošno mnenje je bilo, da so ga gotovo zadržali razni čestitajoči tovariši ali nujna opravila. A vsak trenutek bi se moral povrniti domov. V njegovi prekrasni vili se je javil tudi častnik radi poročanja svojemu listu. Gospa Truchard ga je prosila, naj malo počaka, a častnik... poročevalce je... trjeval, da ni potreba sestati se osobno s profesorjem, zatojube mn, staviti nekatera vprašanja kateremu koli njegovih prijateljev, ki pozna njegovo življenje in delovanje. In k sreči se je nahajal med povabljenici tu di dr. Rueff, bivši slušatelj v učeni in iskren prijatelj slavnega kirurga. Soproga dr. Trucharda je zaprosila tega prijatelja svojega moža, da bi izvolil podati zahtevane informacije poročevalcu, ter ju oba spremila v v soprogov kabinet.

Poročevalce je takoj začel s svojim povzročevanjem in je rekel:

Imam nalogo, za jutrišnji list napisati članek povodom profesorjevega imenovanja članom med. akademije. Ali smem gospoda doktorja vprašati in doznati, kake zasluge ima slavljence?

Šečno rad sem gospodu na razpolaganje — odvrne dr. Rueff. — Pred vsem drugim si je profesor pridobil svoje dobro ime leta 1898, s svojimi predavanji o rakavi bolezni. Njegova raziskavanja o črvesnem raku so ga naredila izjemenim na tem polju; on je našel posebno tehniko pri operacijah te bolezni, kojoj le on sam v celih Evropi uspešno uporablja. Pred njegovo iznajdbo je nastopila brezopojna smrt pri črvesnih boleznih, ak o se je pridružila še žolčna bolelost, po neizrečeno strašnih bolečinah! —

Podlaga operacijam profesorja Trucharda je odprtje črvesnega kanala, njega očistenje in navedenje rednega učinkovanja na umeten način. —

Od kdaj, prosim, se izvršujejo take operacije?

Prvikrat je tako epohalno delo izvršil profesor Truchard pred dvema letoma.

Ali ste vi, gospod doktor, tudi že poskusili to bolezen lečiti?

Do sedaj še nisem imel priložnosti. Navadno sem pošiljal take bolnike naravnost na kliniko svojega učitelja — mojstra. Ali popolnoma sem vse tej metodi in bi jo mogel v danem slučaju tudi samostojno izvršiti!

Koliko odstotkov se ne posreči?

Jako malo je nepopolnih slučajev. Komaj pet od sto bolnikov podleže ali samo radi operacije, ali pa vsled drugih nezgodnih pritlikljev. Statistični podatki pričajo o ugodnosti nove metode; in lahko je trditi, da more bolnik s zdravim srcem brez vsake nevarnosti prestati tako operacijo.

Poročevalce je vse hitro zapisaval ter po kratkem premoru vprašal:

Ali je vam znano, da je bil te dni objavljen članek, naperjen proti prof. Truchardu?

Čital sem ga v "Naučnem Pregledu". Napisal ga je Leleer, največji neprijatelj profesorjev! Hotel je s tem preprečiti njegovo znanje v akademijo.

Lesleer dokazuje, da je taka operacija pravi umor, da je nihče ne more prestati. Poizkušnje, izvršene v Nemčiji so se vse končale smrtno i. t. d.

Ali vi, gospod doktor veste, kaj pravi na to gospod profesor? — On meni, da so nemški operaterji fušerji ali "mojstri" — skaze, da so rezali z nečistimi instrumenti, ali pa se je vršilo "delo" prepozno, ko je bila rešitev že nemogoča.

Nasprotniki Truchardovi zahtevajo, da on objavi imena in stanovanja onih bolnikov, ki so po njegovi "srečni" operaciji zopet ozdraveli!

To je samo sovraštvo do učenjaka, ker je dobro znano vsem, da on brez odškodovanja zavodove tajnosti tega ne more storiti.

Zakaj pa profesor Truchard nikoli ne zdravi "takih bolnikov" v splošni bolnišnici, vpričo drugih svedokov, ampak vedno le na svoji kliniki pri zaprtih vratih? —

To se godi zato, ker v bolnišnicah nimajo za taka dela potrebnih instrumentov. Sieer pa se ta bolezen javlja le pri bogatih in bolj pre-

možnih ljudih — skoraj nikoli se ne pokaže pri siromakih.

Še druge okolnosti se profesorju očitajo; očitajo mu, da je strahovito snov in odnurn nasproti bolnikom.

Tudi tem napadom odgovarja profesor v ravnokar izdani brošuri.

Dr. Rueff je vzel s pisalne mize imenovanju knjižico in prečital:

Očitajo kirurgom surovost in trdosrdnost. A ona je potrebna v vsakem zdravniškem zavodu. — Vsak bolnik je strahopetnež. Celotno bolniški, prišedi prostovoljno k operaciji prosit pomoči se večkrat vračajo in bi se najraje skrili pod zemljo! Sieer je pri opasnih boleznih dovoljenje bolnikovo nepotrebno, operacija se mora izvršiti tudi proti bolnikovi volji in to s silo! Seveda se mi bode očitalo: "Lahko tako govoriš oni, ki reže; ako bi bil pa sam "pod nožem", bi vse drugače pisal." Temu odvrčam: "Vsaj smo tudi zdravniki ljudje, tudi mi lahko dobimo črvesnega raka, vnetje slepiča in enake bolezni. In v takih slučajih smo še bolj vsega usmiljenja vredni, ker sami poznamo opasnost in si ne dajmo sugerirati, češ, da nam ne grozi velika nevarnost."

V tem trenutku so se začeli koraki v sosednji sobi. Dr. Rueff je prenehel s čitanjem brošure in rekel:

Profesor sam prihaja. Vi dobite iz njegovih lastnih ust najboljših informacij.

Vrata se odpro. Gospa Truchard pridrvi skozi nje vsa blede in brezupna.

Gospod doktor — se je obrnila prosto do dr. Rueffa — prosim, prosite idite z mano...! moj mož je bilno zlozel —! pripeljali so ga ravnokar na pol živca...!

Profesor Truchard se je malo pred tem na ulici zgrudil, kakor od strele zadet. K sreči sta ga spremljala prijatelja, ga dvignila kvišku ter prenesla na dom.

Dr. Rueff, njegov učence, ga je preiskal in mu stavil vprašanja. Pri samem sebi je že napravil diagnozo.

Kaj ste našli kolega? Kaj mi je? vpraša ga nemirni Truchard.

Drugi mojster, ne sree, kakor sem mislil izpočetka, nego črva so napadene — je odgovoril mladi zdravnik.

Začetek kamenje?

Začetkom sem imel še upanje, da je bil žolčni kamen vzrok napada, a sedaj vidim, da leži bolezen v črvesih!

Bolnik je pri teh besedah smrtno blede postal.

Ali se ne motite? ga je vprašal.

Kakor sem dejal; doznal sem vse simptome in znake bolezni, kakor ste jih nam gospod profesor tako nauko dokazovali in opisovali!

Torej sem brez vsega upanja izžubljen?

Ali mi gospod profesor popolnoma zaupa?

Popolnoma, brezpogojno — Tedaj poizkusim vas ozdraviti na tak način, kakor ste gospod profesor že ozdravili in rešili druge bolnike. V bolnikovih očeh se je izražal neizmeren strah.

Operacije ne pripustim nikak — je zakričal bedni profesor.

Vsaj sedaj vendar veste, da je operacija neizogibna. Vi sami bi v takem slučaju tudi ne čakali.

Bolnik stresnivši se, zavpije: — Ne, ne, rezati se ne dam!

Potem gospodu profesorju preostaja še dve uri življenja!

Mogoče je poizkusil z drugimi sredstvi... leicnimi obkladki... podkožno injicirajo... vse naj se vpotrebi, samo operacije si ne želim! Tudi je ne dovoljujem...!

Dr. Rueff je bil vaju naletel na silno uporstvo pri bolnikih, čudno pa se mu je zdelo tako izrazito strahopetstvo tega slavnega kirurga.

Kaj vse ne napravil bolezen iz človeka — je mislil sam pri sebi, ter pozval bolnikovo soprogo na stran.

Gospa — jej je šepal — takojšna operacija je neizogibna! Ali milostiva misli, da jo moremo izvršiti proti bolnikovi volji?

Gospa Truchard je prepustila vse delo popolnoma v roki in znanju dr. Rueffa. On jej je ukazal poklicati dva pomočnika.

Ali ste se domlenili? vpraša bolnik. Vse vem. Toda operirati se ne dam! To bi bila velika bedastost, umor! Sieer pa bi vam delo itak ne uspelo.

Pa pokličem drugega kirurga?

Ni treba; nimam do nikogar zaupanja — tudi v samega sebe — ne!

Ampak prosim uvaževati, da so se take operacije gospodu profesorju do sedaj še dobro obnesle!

Truchard malo pomolečavi, zopet nadaljuje:

Ni res, to se pravi igrati se z življenjem; operacija se je včasih — posrečila morebiti... a ne tako mnogokrat, kakor sem sam trdil... moji statistični podatki... so... manjši...

V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— Moram predložiti operacijo — to je edino rešitveno rešitve v tem trenutku — reče učence.

Gospa Truchardova, vstopiva v sobo, je dala dr. Rueffu znak, da je vse pripravljeno. Bolnik je to slučajno opazil in takoj spoznal, da zanj ni več rešitve ter da se ne more več obvarovati pred nožem Spomnil se je pri tem na obupni odpor svojih bolnikov pri izvršenih operacijah. Dobro je vedel, da s svojo upornostjo ničesar ne doseže. Poleg tega pa si je v svesti, da je taka operacija praveati umor, da je sploh nihče njegovih operiranih bolnikov ni preživi ter so bili vsi njegovi tozalevni statistični podatki nesramne, brezvestne laži!

Skozi dve leti je ponavljal brezuspešne poizkuse; a opustiti jih je ni smel in ni mogel, ker bi imel s tem škodo na dohodkih in dobrem imenu. Te operacije so ga postavile v vrsto onih kirurgov, ki so dobivali ogromne plače in mu otvorile vrata do akademije.

Na enkrat zagleda v ogledalu pozvana dva zdravniška pomočnika, ki sta po tihem došla v sobo in se postavila za bolnikovo vzglavje.

Ne bližajte se mi! — je zakričal v svojem brezupnem položaju.

Dovolite mi še malo časa, kar lahko povedati nekaj zelo važnega. Bil je podoben obsojenemu na smrt, ki čače še zadnji trenutek še nekaj — izjaviti.

Vsi, prav vsi so pomrli...! Operacija, ta je nemogoča...! Jaz sem reven in siromašen človek... Milostij in smiljenja prosim...! Ne smem še umreti...!

Dr. Rueff je slišal strašno samobitno. Njegov veliki, oboževani mojster naj bi bil sarlatan, lažnjivec in morilec! Ne, to ni mogoče! Bolnika se blede.

Operator je dal znamenje pomožnicam; štiri močne roke so tiščale bolnika na posteljo, eden ga je držal za noge, drugi za roke, da se ni mogel ganiti. Le še zamolklo je ječal in hreščal, ko mu je dr. Rueff prisilil s kloroformom napojeno masko na obraz.

Bolnik se je parkrat krepko zganil in se hotel ubraniti; a kmalu na to je res upor pojanjal in ječanje popolnoma utihnilo.

Druzi dan so prinesli vsi v Parizu izhajajoči dnevniki to-le poročilo:

"Ravnokar izvemo žalostno novico o smrti slavnega kirurga, profesorja Trucharda. Rajnik je podlegel črvesni operaciji — in čudna nosda je hotela, da je profesor umrl ravno vsled ene operacije, koja je bila njegova lastna iznajdba in s katero je rešil življenje tolikim trpečim bolnikom! Medicinska veda pa utрпи ogromno izgubo."

Po končanem oštejnem delu se je razvila na prostorni terasi pred Aljaževim domom prava nepristijana domača zabava. Žejnim iz lačnih izletnikom ste neatrudljivo stregli dve precej okrogli in močno obokani natakariči, ki ste s svojo ročnostjo in pozornostjo pokazali, da sti kos svojih nalogi in da se jima ni bati, da bodele ostali dolgo brez slinene nove službe. Kmalu so se začeli oglašati razni gorenjski in drugi slavčki in narodna pesem je sledila narodni pesmi. Ko se je pa zabava bližala svojemu vrhuncu, je pa že prišla ura ločitve za one izletnike, ki so hoteli se dohiteti večerni vlak proti Ljubljani.

In začeli so odhajati trumoma — toda ne vsi. Veseli Dovjani in Mojstranci so nam žvrgoleli naprej, pili bratovščine in razveseljevali se in druge. Posobno tetka je prvačila v veselju in zabavi. Toda tudi za te je prišel čas odhoda. Ne neradi so se poslovili od nas in mi od njih. Pri odhodu so pa nenkrat pogrešili svojo tetko. Povpraševali so drug drugega in nas, kje je tetka, končno se pa domislili, da je odšla že pred eno uro s drugo tovaršijo proti domu. In postalo je tiho tam, koder je bilo še malo poprej najživahnejše življenje in vrvenje. Oprti s pogledi v gorske velikane, smo pred seboj uživali najkrasnejši razgled in s pristnim ocnom prepojeni planinski vzduh.

To idilično tišino je pa prekinila naša izgubljena tetka, ki se je prikazala izza vogla Aljaževga doma in nas začela obsipati z vprašanji, kje se njeni Dovjani in Mojstranci. Ko smo ji pa pojasnili, da so odšli že pred eno uro, je onemela, se zavrtila na desni nogi in brez pozdrava odšla v temno noč. Kakor smo pa drugi dan poizvedeli v Mojstrani, nagajive gorske vile na povratku niso preveč nagajale izgubljeni tetki, ker je proti polnoči srečno dospela k domačim Penatom.

Izgubljena tetka nas je torej vzbudila iz sladkega sanjanja in nas privedla nazaj v realnost. Zato ji bodi tukaj izrečena iskrena in dostojna zahvala. Spomnili smo se namreč, la je čas za večerjo in skoro na to smo že sedeli v prijazni jedilnici, kjer smo bili postreženi z uprav lukulicno večerjo. Koder se pa ustvari tako dobra podlaga, tam se pa tudi lahko zida. In zidali smo dolgo in mnogo. Razvila se je namreč pristna češko-slovenska planinska zabava in skoro je odmevala po prostorni jedilnici češka in slovenska pesem. Izrekle so se tudi marsikateri prisrčne besede, kakor je to pač že navada tedaj, kadar imamo Slovenci v svoji sredi svoje najljubše brate, naše iskrene Čehe.

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

— V prijaznem Dovjem smo se vsu-

</

Vstanovljena dne 16. avgusta 1908.
Inkorporirana 22. aprila 1909 v državi Penna.
sedežem v Conemaugh, Pa.

GLAVNI URAĐNIKI:

Preddnik: MIHAEL ROVANŠEK, R. F. D. No 1, Conemaugh, Pa.
Podprednik: GEORGE KOS, 524 Broad St., Johnstown, Pa.
Glavni tajnik: IVAN PAJK, L. Box 328, Conemaugh, Pa.
Pomožni tajnik: ANDY VIDRIČ, P. O. Box 523, Conemaugh, Pa.
Blagajnik: FRANK ŠEKA, L. Box 238, Conemaugh, Pa.
Pomožni blagajnik: IVAN BREZOVEC, P. O. Box 6, Conemaugh, Pa.

NADZORNIKI:

JACOB KOCJAN, preda. nadz. odbora, Box 508, Conemaugh, Pa.
FRANK PERKO, nadzornik, L. Box 101, Conemaugh, Pa.
ANTON STRAŽIČAR, nadzornik, Bx 511 Conemaugh, Pa.

FORO NIKI:

ALOJZIJ BAYDEK, predsednik porot. odbora, Box 1, Dunlo, Pa.
MIHAEL KRIVEC, porotnik, Box 324, Primo, Colo.
IVAN GLAVIČ, porotnik, P. O. Box 323, Conemaugh, Pa.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

H. E. BRALLIER, Greeve St., Conemaugh, Pa.

Členjena društva, oziroma njih uradniki so uljudno prošeni pošiljati
hesar naravnost na blagajnika in nikakor drugem, vse druge dopise pa
na glavnega tajnika.

V silnaju da opazijo društveni tajniki pri mesečnih poročilih, ali
sploh kjersihodi v poročilih glavnega tajnika kake pomanjklivosti, naj se
ne nemudoma nznani na urad glavnega tajnika, da se v pribodnje popravi.

Društveno glasilo je "GLAS NARODA"

Zmaj iz Bosne.

Povest iz novejšje bosanske zgodovine.

(Dalje.)

"Naj ga odnese voda!" je vse, kar
reče kapitan Husein.
Beg Zlatarevič sede na blazino in
kapetana, prime ga za roko in mu re-
če zaupljivo:
"Pobratim, lepo bi mi bilo, ako bi
ti zatajil neko reč."
"Tajaj govori!" odvrne kratko
Husein.
"Moram ti povedati, da sem jaz
sam osvobodil vezirja."
"Ti?" vpraša ga nekako začuden
Husein. "Kaj te je pripravilo k
temu?"
"Zapeljale so me črne oči!" od-
govori mu privedaščo mladi beg in za-
čne pripovedovati svojemu pobratim-
u, kako se je zaljubil v Zejno, kako

ga je deklica pripravila, da jih je re-
šil iz sužnosti in tudi kako se je ravn-
odnušno poslovila od njega.
"Kakoršno je delo, tako je plačilo,
pobratim!" reče Husein, ko je slišal
celi dogodek. "Ljubezen Turkinja je
kakor lepi san. Človek se prerano za-
ve iz njega. Na jeziku nosi Turkinja
med, a v srcu strap. One nas Bošnjake
imajo za divjake in torej nas pro-
zirajo. Izbiraj si neumnež dekle v svo-
jem narodu in ne bodeš se kesal. Pa
zdaj ni za take reči časa. Opasal si
sabljo in zajezdil bojnega konja, ali je
tedaj prav, da greš ljubovati, mesto
se spopadajati za junaški boj? Izvrži
dekle iz spomina in glej rajši, da ti
sablja ne zarjavi v nožnici!"

Beg Zlatarevič obrne žareče obličje
v stran. Bil je med štirimi očmi osra-
močen tako, kakor še nikdar prej.

"Hočem si zapomniti tvoje besede," reče in vstane z blazine, "samo zaklinjam te, ne misli, da sem postal baba." Že hoče zapustiti sobo, pa istočasno pridrvi v sobo prašen sel z Ali-pašo Vidaičem in odda po ponižen poklonu Huseinu pismo.

Husein začne brati pismo in oči se mu zasvetijo v nenavadnem plamnu. Prebravši pismo skoči na noge in se obrne proti begu Zlatareviču, rekoč:
"Skoraj bodeš imel priložnost, da po-
kožeš, kar si rekel." Nato miguje z ro-
ko in sel odide.

"Brata," nadaljuje mladi kapitan, "naš prijatelj Škodra-paša mi piše da se je dvignil za štiridesetisoč mož-
mi proti sultanu. Pozivlje nas, naj se
kmalu dvignemo in zedinimo našo moč
z njegovo."
"Kdaj pojdemo, pobratim?" vpraša
Ali-paša Vidaič, drže krčevito za roč-
ke svoje zakrivljene sablje.
"Jutri, dragi," odgovori veselo ka-
pitan Husein. "Vsa vojska mora se

jutri dvigniti proti Sarajevu in od-
tam hočemo dalje za našo sveto vero
in svobodo."

Vsi trije gredo zatem iz konaka
med vojsko, da ji naznanijo poročilo
Škodra-paše in zapoved bosanskega
zujaja, da ima jutri vsa vojska kreniti
proti Sarajevu.

Nepopisna radost zavlada med četa-
mi; vse kliče kakor v pozdrav krvavi
borbi za osvobodjenje ponosne Bosne
iz osmanskega jarma.

X.

Krasno je ravno Sarajevo, prestol-
nica bosanska. Vsakemu Bošnjaku
poskoči srce, kadar se spomni tega
imena. Od severa, juga in izhoda ob-
jemajo mesto visoke planine Hum,
Mrkavina, Trebevič in Borija, a pod
temi gorami in ob podnožju razpro-
stira se veliko mesto v lepi kotlini, ka-
tera se proti zapadu razprostira v
krasno sarajevsko polje, v katerem se
bliska bistra Miljačka, kakor srebrn
trak v zeleni preprogi. Ob reburu gore
Borije dviguje se ponosna trdnjava,
katero opazuje mogočno obzidje, izza
kterega štrli sv zrak dvanajst grdih
stolpov, kakor dvanajst pošasti. Iz-
pod trdnjave se širi nepregledno me-
sto, ki dela na oko krasen vtis. Iz ze-
lenih vrhov bliščejo se beli dvori sa-
rajevskih ag (gospodov), slikajo se
bazari s svinčastimi strehami na ku-
pulah, a nad vse se dvigujejo vitki
minareti, kateri kakor velikanske su-
lice mole proti nebu. Hladna Miljač-
ka vali se skozi sredino mesta, kate-
rega deli v dve polovici; oba dela me-
sta vežejo lepo oboženi mosti moj-
sterskega dela iz davnih časov.

Po sarajevskem polju in ob pod-
nožju planine Trebevič razpeta so
zdaj beli sotori, pod katerimi je zbrana
velika vojska bosanskih nesušev. Oko-
li petindvajsetisoč se je bilo zbralo
tukaj bojnikov; sami ljuti Bošnjaki
so iz vseh krajev junaške Bosne.
Kamor pogledaš, vidiš same bojev-
nike, počee in konjenike. Na polju
vre, vre v mestu, posebno živhalno pa
je na glavnih trgih, kjer je navadno
največji promet in največje trženje.
Kdor ne bi vedel, da je ta velika mno-
žica sveta vojska, ki se pripravlja zo-
per sultanu, mislil bi, da je vsa Bosna
prišla v Sarajevo na velikanski zbor,
da slavi kakšen velik praznik.
Husein je prispevši v Sarajevo
vzel za svoje stanovanje trdnjavo, kjer
je čakal bege in kapitane, ki so oblj-
bili priti, a še do zdaj niso prišli. —
Najzadnji pride kapitan iz Tuzle, ki
prinese pismo od srbskega kneza Mi-
loša. Dedni vladar mlade kneževine
piše Bošnjakom na roke njihovega
Marijan s svojimi hajduki. Nebojujo
ljudstva je privrelo iz Sarajeva, da
gleda odhod bosanske vojske. Strelja-
je iz samokresov ali pevaže odhajajo
bojevniki mimo navdušenega ljudstva,
katero jim kliče: "Srečno hodite ju-
tko in vrnite nam vero in svobodo!"
Enako naglemu hudourniku vali se
vojska dalje proti jugu. Čez Rogatico,
Višegrad Priboj in Prijepolje dospe
zmag bosanski z veliko naglico v No-
vibazar, kjer meni nekoliko se odpo-
čiti z vojsko in se preskribeti s hrano
za dalje časa. Tukaj izve, da je Ka-
ra-fesija s svojimi ljudmi pridrl ro-
paje in požigaje v Bulgarsko, osvojil
si glavno mesto Sofijo ter počel na
prebivalcih najostudnejše grozovit-
sti. Objednem tudi izve, da je proti
Škodri-paši krenil veliki vezir Beidž
z vojski in Ananti in ga ni lepo
znagal in vrniti čelo.

nudba, takšen odgovor. Slušajte!
Vse potihne in Husein prečita sledeči
odgovor na Miloša: "Oproščeni su-
žen! Bodi srečen, da moreš jesti ono
malo hrane katero imaš pred seboj.
Jaz sem že prevrgel svoje sklade in
ne potrebujem tvojega posredovanja
pri velikem vezirju (sultanu). Ravno
za takega sultana, pri katerem se mi-
sliši pobrinuti zamr, ne maram celo
nič. Ako hočeš, pripravljen ti stojim:
vsak čas in na vsakem mestu; vedi
da je moja sablja sekala veliko prej,
nego je bila tvoja kovana. Zmaj iz
Bosne." (To pismo je historično.)

"Tako je, tako znaj!" zakličejo
vsi z enim glasom in odobrijo ta od-
govor, kterega Husein in takoj odpošle
Miloša.
"Vitez!" začne Husein. "Zdaj
smo vsi zbrani, a samo enega ni, če-
prav je bila beseda, da pride. Pozna-
ga, Mahmud-ago Vidaiča.
"Naj mu obraz začrni, izdajalec!"
vzkliknejo vojde.
"Čas je, nadaljuje Husein, da od-
rinemo. Jaz sem vas bil zbral okoli
ene zastave, za eno svetlo stvar, a zdaj
glejte, kdo vas bode vodil dalje."
"Kdo nas hoče drugi voditi, kakor
ti, naša svila sablja!" reče kapitan
Krupa. "Ti si nas dvignil k orožju
ti nas bodeš tudi vodil."
"Da, ti nas vodi!" bil je jeden
glas, razven kapitana iz Tuzle. Ta je
bil prvi, ki je pričel Huseina zavidati
zbog velike slave.
"Ker želite vsi tako, nočem se bran-
niti," odgovori Husein, "čeprav vem,
da mladost in modrost nikjer ne sedite
na enem in istem stolu. Vzpodbuja
me edino to, da imam vas starešče in
imodrešče, ki mi bode te svetovali, ka-
dar bode treba."

"Ti nam samo zapoveduj, in mi te
bodem slušali!" reče Ali-paša Vi-
daič. "Rekel si, da je čas odriniti in
jaz mislim sam tako. Škodra-paša nas
že gotovo dolgo pričakuje; ne smemo
ga zapuščati v junaškem boju."

"Tedaj povejte svojim četam, naj
bodo pripravljene," obrne se povelj-
nik k svojim vodjam, "jutri zjutraj
pa ima vsa vojska kreniti proti Nove-
mubazaru."

Vodje se razidejo, da izvršijo po-
veljnikovo nalogo. Bojevniki se raz-
vesele pri novici, da se bode šlo dalje
in sicer nasproti slavi in zmagi.
Zjutraj ob zori začne se vojska gi-
bati proti jugu.

Ali-paša Vidaič vodi na svojem div-
jem konju predno četo, za njim pa
sledje ostale čete prš in na konjih,
vsako vodi lastni beg ali kapitan. To-
liko jih je, da jih ni mogoče pregle-
dati. V sredini med njimi na ognje-
vitem beleu na čelu svojih posavskih
konjenikov jezdi zmag bosanski. —
Okrog njega vije se krasna vrsta voj-
vodov, za katerimi jezdi harambaša
Marijan s svojimi hajduki. Nebojujo
ljudstva je privrelo iz Sarajeva, da
gleda odhod bosanske vojske. Strelja-
je iz samokresov ali pevaže odhajajo
bojevniki mimo navdušenega ljudstva,
katero jim kliče: "Srečno hodite ju-
tko in vrnite nam vero in svobodo!"
Enako naglemu hudourniku vali se
vojska dalje proti jugu. Čez Rogatico,
Višegrad Priboj in Prijepolje dospe
zmag bosanski z veliko naglico v No-
vibazar, kjer meni nekoliko se odpo-
čiti z vojsko in se preskribeti s hrano
za dalje časa. Tukaj izve, da je Ka-
ra-fesija s svojimi ljudmi pridrl ro-
paje in požigaje v Bulgarsko, osvojil
si glavno mesto Sofijo ter počel na
prebivalcih najostudnejše grozovit-
sti. Objednem tudi izve, da je proti
Škodri-paši krenil veliki vezir Beidž
z vojski in Ananti in ga ni lepo
znagal in vrniti čelo.

COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE

Popolno Resnico in ne prazno Govorjenje

DOKAZUJEJO ISKUSENI ZMOŽNI IN VEŠČI ZDRAVNIKI Ni dovolj biti samo zdravnik ter imet
razne oglaš po časopisih. Naš nabeg, bolni Slovenci potrebuje, dobre vešče in izkušene zdravnike
kateri jim zamorejo v bolezni tudi resnično pomagati, ker naši bolni Slovenci ne morejo njih težko prisluženi denar v neuspešne
svrhe proč metati ter prazne žepe neveseli zdravnikov polniti ter si z njih slabimi zdravili bolezen še bolj poslabšati.

ROJAKI! ne verujte sladkim in lepim besedam takih zdravnikov kateri se v malih oglaših in časopisih samo hvalijo
in pisarijo o njih veščostih, kateri ne morejo niti jednega povoljnega slučaja njih zdravljenja dokazati.

Zdravniki THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE so dobro poznati med vsem Slovence. Ti zdravniki
se iztrgajo za mnogo let za naš bolni Slovenci narolu ter njih dobroto in zadovoljnost učili in prakticali so mnogo, mnogo
let tako da so se naj zmožni, z najboljšim uspehom ozdravili vsakovrstne bolezni najbode še tako zastarana in zanemarljiva
veled nepravilnega zdravljenja in slabih zdravil, drugih zdravnikov. Na tiseče in tiseče zahvalnic, ter veselje in zadovoljnost
mnogobrojnih družin vam to dokazujejo ter hvalijo požrtvovalno in uspešno delovanje teh zdravnikov.

THE COLLINS NEW YORK MEDICAL INSTITUTE sprejema samo najboljšje, največje in najiskušene zdravnike
kateri prakticalirajo zdravila. Ta ga ni bolnika, katerega bi ti zdravniki odpustili nezadovoljnega in da bi mu ne bilo pomagano.
Zdravila kateri zdravniki tega zavoda predpišejo so najboljša na svetu in katere nikdar svojega cilja ne zgreše ter vedno po-
magajo proti bolezni.

Ako toraj trpite na kakoršni koli bolezni, najbode nova, akutna zastarela ali kronična, ne čakajte dokler se ista še bo
ne poslabša in da ne postane neozdravljiva, temveč poiščite si pomoč takoj in nemudoma.
Ako zahteva Vaša bolezen takojšnjo pomoč, pišite ali pa pridite brez obotavljanja in čakanja. Ako ne veste sami prav
gotovo kaj da vam maajka in na kakoj bolezni da trpite vprašajte zdravnike The Collins New York Medical Institute pisмено
ali osebno kakar vam bodejo isti z veseljem in to popolnoma brezplačno razložili ter svetovali.

To je smoter in požrtvovalno delovanje zdravnikov tega zavoda, potom katerega postajajo vedno bolj priljubljeni in
slavni. Vsa pisma naslovite na: Dr. S. E. Hyndmann M. D. of
The Collins New York Medical Institute

140 W. 34th Street - New York City.

Uradne ure za osebne obiske so; vsaki dan od 10 do 5 ure popoldan. Ob nedeljah in praznikih od 10 do 1 ure popoldan
in vsaki torek in petek zvečer od 7 do 8 ure.

Severova Zdravila si nele ohranijo svoje stare prijatelje, marveč pridobivajo
novih prijateljev vsak dan.

IZGUBA TEKA

neprabavnost in težka prebava sta navadni ne priliki, ki ju povzro-
čajo nemarnost, zanikernost in zlorabe želodca.

Severov Želodčni Grenčec

ji zaupanja vredno in preizkušeno zdravilo za oslabei želodec slabi
tek, medlo glavobol, neprebavnost, jetrine in črevesne neprilike,
splošno oslabelost in malarijske neredni sti.

Moč daje slabotnim in energijo upehanim.

Cena \$1,00.

G. Jos'p Bartč, Prague, Okla., piše:

"Severov Želodčni Grenčec smatram za prvovrstno
toniko v poživljenje teka in moči."

Na prodaj v lek urnah in trgovinah. Čuvaj se brezvestnih ponaredb.
Fristni, ima naše ime vtisnjeno na steklenici.

Zdravniški svet zastoj pisмено.

W. F. SEVERA CO CEDAR RAPIDS IOWA

OPOMIN.

Tem potom opozarjam vse one, ki
mi dolgujejo od 6 mesecev do 3 let,
bodisi v našem mestu ali drugje v raz-
nih državah, da mi plačajo, kar mi
dolgujejo, najkasneje v 14. dneh.
Kdor se mi ne zgledi v tem času, bom
z njim drugače postopal in še poleg
tega razglasil v vseh slovenskih časo-
pisih.
Jakob Stergal,
736 Warman Ave., Indianapolis, Ind.
11-13-8)

Samo \$2.25

veljajo trije zvezki
"VINNETOU"
Rdeči Gentleman
in šest zvezkov
V PADIŠAHOVEJ SENCI.

Zvezki so obširni ter obseza vsak
nad 200 strani. Zabavno berilo za
odgnati dolg čas. Poštne prosti
dobiti pri:
SLOVENIC PUBLISHING CO.,
82 Cortlandt St., New York, N. Y.

VAŽNO ZA VSAKEGA SLOVENCA!
Vsak potnik, kateri potuje skozi
New York v stari kraj ali pa iz sta-
rega kraja, naj obišče
PRVO SLOVENSKO - HRVATSKO
GOSTILNO S PRENOČIŠČEM
August Bach,
137 Washington St., New York City,
kjer bode dobro postrežen in na raz-
pologo so vedno čiste sobe za pre-
nočenje. Dobra domača hrana.
Za vsebino tujih oglasov ni odgo-
orno ni upravitelstvo ni uredništvo.

NAZANILLO IN PRIPOROČILO.
Rojakom v Eveleth, Minn., in oko-
lici naznanjamo, da je g. **JAKOB**
ŠKERJANC pooblaščen pobirati na-
ročnino za "Glas Naroda", vsled te-
ga za rojakom priporočamo.
Uredništvo
"GLAS NARODA".

RED STAR LINE.

Plovitba med New Yorkom in Antwerpom.

Redna tedenska zveza potom poštnih parnikov z
brzoparniki na dva vijaka.

LAPLAND 18,694 ton	KROONLAND 12,185 ton
FINLAND 12,185 ton	VADERLAND 12,018 ton

Kratka in udobna pot za potnike v Avstrijo na Ogrsko, Sloveško, Hrvaško,
in Galicijo, kajti med Antwerpom in imenovanimi deželami je dvojna direktna je-
leniška zveza.
Posebno se še skrbi za udobnost potnikov melkrovja. Trejni razred obstoji iz
malih kabin za 2, 4, 6 in 8 potnikov.
Za nadaljne informacije, cene in vožne listke obrniti se je na

RED STAR LINE.

No. 9 Broadway NEW YORK	1306 "F" Street, N. W. WASHINGTON, D. C.	206 W. Fourth Ave. WINNEPEG, MAN.
84 State Street BOSTON, MASS.	718 St. Charles Street NEW ORLEANS, LA.	319 Geary Street SAN FRANCISCO, CAL.
709 2nd Ave. SEATTLE, WASH.	90-96 Dearborn Street CHICAGO, ILL.	121 So. 3rd Street MINNEAPOLIS, MINN.
1319 Walnut Street PHILADELPHIA PA.	900 Locust Street ST. LOUIS, MO.	31 Hospital Street MONTREAL, QUE.